

Zoznam odporúčaných vzdelávacích zdrojov a literatúry

Zoznam nie je úplným zoznamom vhodných vzdelávacích zdrojov. Uvádzame len zdroje, ktoré sú dostupné (online stiahnuteľné, alebo vieme odporučiť kde o ne môžete požiadať), v slovenskom alebo českom jazyku. Zoznam má aj online verziu na webstránke iuventa.sk, ktorá bude v rámci programu „Škola bez nenávisti“ aktualizovaná: <https://www.iuventa.sk/sk/Publikacie/Ludske-prava/Databaza-publikacii-zameranych-na-vychovu-mladych-ludi-k-ludskym-pravam.alej>

Názov diela	Autor/-i	Vydavateľ	ISBN	Rok vydania	Podmienky získania	Obsah (kľúčové slová)
Prvé kroky pri výchove k ľudským právam	Jana Kviečinská	Nadácia Milana Šimečku	80-967588-3-7	1998	Príručka je dostupná v elektronickej podobe na stránke: http://www.rozvojevzdelavanie.sk/na-stiahnutie/#id739	Táto metodická príručka je určená učiteľom a všetkým ostatným, ktorí pracujú s mladými ľuďmi, a ktorí sa rozhodli prispieť k začleneniu ľudských práv do vzdelávania. Príručka poskytuje základné informácie z tejto oblasti. Aktivity v nej sú zoradené podľa veku, od aktivít pre najmladšie deti po aktivity pre tých starších. Obsahuje metodické odporúčania, ktoré sú určené najmä tým, ktorí chcú vniknúť hlbšie do podstaty výchovy k ľudským právam. Príručka je svojím obsahom viac praktická ako teoretická.
Do Európy hrou I. – IV.	Kol. autorov	IUVENTA - NAFYM		2001 – 2010	https://www.iuventa.sk/files/documents/1_eurodesk/import/D%C3%B4le%C5%B5it%C3%A9%20linky/BROZ_DEH_I.pdf https://www.iuventa.sk/files/documents/Publik%C3%A1cie/Metodick%C3%A9%20materi%C3%A1ly/Mobilita/89-BROCH_DEH2.pdf https://www.iuventa.sk/files/documents/Publik%C3%A1cie/Metodick%C3%A9%20materi%C3%A1ly/Mobilita/90-BROCH_DEH3.pdf https://www.iuventa.sk/files/documents/3_mladezvakcii/na%20stiahnutie/do_eu_hrou_web.pdf	V tejto publikácii nájdete príklady aktivít, ktoré vám pomôžu zmeniť od základov tradičné (rozumej turistické) chápanie a priebeh medzinárodnej výmeny mládeže: aktivity na zoznamovanie, podporenie tímovej spolupráce, rozvoj multikultúrnej kompetencie, riešenie konfliktov.
Interkultúrne vzdelávaní I.	Jan Buryánek	Človek v tísi		2002	Príručka je dostupná v elektronickej podobe na stránke: http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly/IKV1_komplet.pdf	Táto príručka je jedným z výsledkov projektov Varianty. Prvá teoretická časť príručky poskytuje pohľad do problematiky interkultúrneho vzdelávania. Nájdete tu informácie o tom, čo je interkultúrne vzdelávanie, ako sú definované jeho ciele, aké používa metódy. Na záver teoretickej časti je pripojený text, ktorý praktizujú stredoškolské učiteľky. Tento text prináša zaujímavý pohľad na multikultúrnu spoločnosť, na kultúrne rozdiely, medziľudské vzťahy a na potreby interkultúrneho vzdelávania.

Ochrana detí pred telesnými trestami	Monika Sajkowska Łukasz Wojtasik	Rada Európy	978-92-871-5683-9	2004	Publikácia je dostupná v elektronickej podobe na stránke http://www.radaeuropy.sk/?65	Publikácia sa zaoberá témami o ochrane detí pred telesnými trestami - Kampane na zvýšenie povedomia, úlohami mimovládnych organizácií v informačných kampaniach, aktivitami vykonávanými v rámci kampaní. Publikácia obsahuje dotazníky pre deti, rodiny aj pre odborníkov.
Interkultúrne vzdelávaní II.	Jan Buryánek	Človek v tísi	80-903510-5-0	2005	Publikácia je dostupná v elektronickej podobe na stránke http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/IKV2_komplet.pdf	Táto publikácia nie je určená len pre stredoškolských pedagógov. Prvá didaktická časť tejto príručky v sebe zahŕňa nové poznatky o potrebách a problémoch učiteľov ale aj ich skúsenosti v interkultúrnej vzdelávacej oblasti. Druhá časť príručky v sebe zahŕňa témy ako stereotypy, predsudky, netolerancia, diskriminačné jednanie.
Mýty a predsudky	Matúš Ritomský a kol.	Ľudia proti rasizmu	80-969250-0-8	2005	Publikácia sa dá objednať za dobrovoľný príspevok na adrese info@rasizmus.sk	Táto publikácia má kapitoly zamerané na jednotlivé menšiny v slovenskej spoločnosti (rómovia, židia, homosexuáli, lesbičky...) stručným a zrozumiteľným spôsobom bez zbytočného pátosu vyvracia najrozšírenejšie predsudky Slovákov, ktoré sú hlboko zakorenené v spoločenskom povedomí. Výtlačok pojednáva o tom, čo je to diskriminácia, ponúka konkrétne návody, ako ju potláčať, prehľad zdrojov, z ktorých možno získať viac informácií. Zároveň obsahuje "desatoro" pre obeť rasizmu, a slovník pozitívnych, neutrálnych a negatívnych pojmov, spojených s rasizmom a diskrimináciou. KS: rasizmus, minority, Rómovia, Židia, Afroslováci, utečenci a prisťahovalci, homofóbia, právne poradenstvo, antidiskriminácia
Mýty a predsudky – Najčastejšie predsudky voči Rómom, Židom, homosexuálom, cudzincom a odpovede na ne		Ľudia proti rasizmu		2005	pre zapožičanie napíšte email na amnesty@amnesty.sk , podmienky: identif. údaje, záloha	Kniha v slovenskom jazyku
Predchádzajme intolerancii výchovou k dodržiavaniu ľudských práv	V. Hoffmanová	MPC Prešov	80-80450372-1	2005	Publikácia sa dá získať v elektronickej podobe na internetovej stránke www.mcpo.edu.sk	Metodická pomôcka okrem vlastných vkladov autorky obsahuje aj najúspešnejšie aktivity, ktoré boli získané počas výcvikov a pracovných dielní usporiadaných OZ Občan a demokracia, Nadáciou M. Šimečku, Centrom pre riešenie konfliktov. ... Sú v nej tiež prevzaté metódy a formy práce, a to najmä z veľmi úspešnej príručky Prvé kroky k vyučovaniu ľudských práv, NMŠ a Amnesty International, Bratislava, 1998, ktoré už nie je možné získať.. Uvedené scenáre vyučovacích aktivít majú pomôcť učiteľovi pri výchove žiakov k tolerancii interaktívnou metódou práce, hrami a inými aktivitami.

Multi-kulti na školách	Katarína Šoltésová	Nadácia Milana Šimečku	80-89008-21-6	2006	Príručka je dostupná v elektronickej podobe na stránke http://www.nadaciamilanasimecku.sk/index.php?id=95	Metodická príručka multikultúrnej výchovy. Príručka je určená učiteľkám a učiteľom základných a stredných škôl i všetkým tým, ktorí sa venujú multikultúrnej výchove (MKV). Prvá časť príručky s názvom Didaktické aspekty multikultúrnej výchovy pomôže učiteľkám a učiteľom, lektorom a lektorkám vytvoriť si svoj vlastný program multikultúrnej výchovy tak, aby bol vhodný pre konkrétnu školu a žiakov. Druhá časť príručky sa venuje termínom, s ktorými sa často stretávame pri interkultúrnom vzdelávaní – kultúra, enkulturácia, akulturácia, multikulturalizmus, sociokultúrne skupiny, subkultúry, kultúrna identita, predsudky, stereotypy, modely spolužitia kultúr, kultúrny konflikt.. Nasledujúce časti príručky obsahujú návrhy, ako spracovať „veľké“ multikultúrne témy pre potreby učiteľov, aby ste sa mohli v rámci MKV venovať oblastiam, ktoré sú v súčasnosti živé a aktuálne a to nielen na Slovensku.
Olympiáda ľudských práv príručka pre učiteľov	Dolník V.	OLYMP OZ	80-89149-11-1	2006	Publikácia je dostupná v elektronickej podobe na stránke http://library.fes.de/pdf-files/bueros/slowakei/04681.pdf	Táto publikácia poskytuje základné informácie vyplývajúce z Vašich otázok a nejasností a zároveň poskytuje návod ako organizovať školské kola Olympiády ľudských práv a informovať o ďalšom priebehu vyšších kôl súťaže.
Život bez predsudkov	Miroslav Kusý	Nadácia za toleranciu a proti diskriminácii		2006	Publikácia je dostupná v elektronickej podobe na stránke http://www.equalslovakia.sk/fileadmin/user_upload/projekty/27_1_2_Zivot%20bez%20predsudkov.pdf	Publikácia je výstupom projektu Život bez predsudkov. Cieľom projektu je formou celonárodnej osvetovej kampane zvýšiť prah citlivosti verejnej mienky obyvateľstva na otvorenú i skrytú diskrimináciu marginalizovaných skupín a bojovať proti prejavom intolerancie.
Výchova k tolerancii hrou	Dušan Ondrušek a kol.	Partners for Democratic Change Slovakia	978-80-969431-5-9	2007	Publikácia je dostupná v elektronickej podobe na stránke: http://www.pdcs.sk/prirucky-pre-trenerov-konzultantov	V úvode publikácie je vysvetlené, prečo vo výchove k tolerancii sa kladie dôraz na aspekty medzikultúrnej výchovy, uvedomovanie si a odstraňovanie predsudkov a stereotypného myslenia, rasizmu, diskriminácie, posilňovanie sociálnej spravodlivosti a náboženskej tolerance. Druhá časť publikácie je venovaná samotným aktivitám – hrám, cvičeniam a dotazníkom, ktoré sú určené pre žiakov a študentov základných a stredných škôl. Možno ich uplatniť počas vyučovacích hodín, ale aj v mimoškolskej výchove či v neformálnom kontexte. V závere publikácie sú vysvetlené často používané pojmy v tejto problematike. V príručke sa nachádza asi 40 hier, cvičení a dotazníkov k problematike tolerance.
Stratení susedia – Zabudnutá história I.	Nadácia Milana Šimečku	Nadácia Milana Šimečku		2007	bližšie informácie o zborníku získate na mailovej adrese: nms@nadaciamsk	Zborník deviatich študentských prác vypracovaných pod odborným dohľadom NMŠ a pedagógov z oblasti lokálnej histórie s dôrazom na problematiku holokaustu, antisemitizmu a rasového prenasledovania v čase vojnového slovenského štátu.

Živé knihy: Nechajme knihy rozprávať	Marcela Hajtmánková, Janette Mazíniová	Iuventa	978-80-8072-069-8	2008	Publikácia je dostupná v elektronickej podobe na stránke: http://www.iuventa.sk/index.php?www=sp_detail&id=117	Metodický materiál, ktorý poskytuje informácie o tom čo je živá knižnica, kde sa vzala živá knižnica čo je jej cieľom. Obsahuje podrobný návod ako organizovať živé knižnice a vyškoliť živé knihy tvoriace knižnicu, ktoré pomáhajú odbúravať stereotypy a predsudky ľudí.
Multikultúrna výchova v škole	Erich Mistrík a kol.	Nadácia otvorenej spoločnosti	978-80-969271-4-2	2008	Publikácia je dostupná v elektronickej podobe na stránke: http://www.osf.sk	Publikácia je určená pre riadiacich pracovníkov v škole, učiteľom, tvorcom vzdelávacích programov i rodičom. Jednotlivé súčasti tejto publikácie riešia problematiku čo je multikultúrna výchova a multikulturalizmus, vyrovnávanie sa s pestrosťou kultúr, na čo nám je multikultúrna výchova jej ciele, spôsoby jej začleňovania do škôl.
KOMPAS – Manuál výchovy a vzdelávania mládeže k ľudským právam	B. Oliveira a kol.	MŠ SR	978-80-969407-2-1	2008	Na stránke IUVENTY nájdete záväznú objednávku, musí byť zaslaná na e-mailovú adresu iuventa@iuventa.sk. Cena je 10 € za tlačnú a 5 € za elektronickejšiu verziu na CD-R + poštovné a balné. KOMPAS tak bude doručený na Vami zadanú adresu. http://www.iuventa.sk/index.php?www=sp_detail&id=117 – ukážka 2 aktivít	Príručka, ktorá ponúka nielen konkrétne aktivity pre výchovu v oblasti ľudských práv, ale je zároveň súhrnom teórie a podporných materiálov v tejto oblasti. V príručke je dostatok materiálu, aby ste mohli začať pracovať s výchovou mladých ľudí k ľudským právam. kľúčové slová : ľudské práva všeobecne, deti, demokracia, občianstvo, diskriminácia a xenofóbia, vzdelanie, životné prostredie, rovnosť mužov a žien, globalizácia, zdravie, bezpečnosť, médiá, mier a násilie, chudoba, sociálne práva, šport.
Čo (ne)vieme o diskriminácii	Janka Debrecéniová	Občan a demokracia	978-80-89140-14-5	2008	Brožúra je dostupná v elektronickej podobe na portáli http://www.diskriminacia.sk/?q=node/202	Druhé aktualizované vydanie brožúry Občan a demokracia ponúka základný pohľad o témach týkajúcich sa rovnosti a demokracie. Je určená širokej verejnosti a ľuďom, ktorí sú alebo by mohli byť znevýhodňovaní. Brožúra obsahuje prehľadný súhrn relevantnej európskej judikatúry a linky na dôležité webové stránky aj inštitúcie, ktoré môžu poskytnúť informácie i pomoc..
Na ceste k rovnosti	Janka Debrecéniová a kol.	Občan a demokracia	978-80-89140-17-6	2008	Publikácia je vydaná v slovenskom aj anglickom jazyku a je dostupná na stránke http://www.diskriminacia.sk/?q=node/202	Publikácia Na ceste k rovnosti opisuje aktivity a výstupy rovnomeného projektu. Obsahuje kľúčové zistenia výskumov realizovaných v rámci projektu, prípadové štúdie, závery verejných diskusií, odporúčania i stručný popis jednotlivých aktivít realizovaných v úzkej partnerskej spolupráci štyroch mimovládnych organizácií – Občan a demokracia, Inštitút pre verejné otázky, Partners for Democratic Change Slovensko a Hlava 98. Publikácia je správou z projektu určenou pre širokú i odbornú verejnosť a tvorcov verejných politík.
Jeden svet na školách I.; II.; III.	Andrej Návojský, Lukáš Zajac	OZ Človek v ohrození	bez ISBN	2009	Publikácie sú dostupné v elektronickej podobe na stránke http://www.rozvojovvzdelavanie.sk/na-stiahnutie/	Metodická príručka pre učiteľov stredných škôl. Súčasťou vzdelávacieho balíka sú okrem metodických textov a vyučovacích aktivít i dokumentárne filmy uvedené v rámci medzinárodného festivalu dokumentárnych filmov JEDEN SVET. Príručka v úvode

						stručne predstavuje základnú myšlienku globálneho vzdelávania, v ďalších podkapitolách je venovaný priestor praktickým radám a odporúčaniam pre pedagógov pri práci s filmom, pred i po filme. Ďalšie časti príručky sa delia na kapitoly podľa toho, akému filmu sa venujú. V každej kapitole nájdete dve aktivity, ktoré sa priamo týkajú konkrétneho filmu, ako aj informačnú časť pre pedagóga, ktorú sme tentoraz spracovali do formy „otázok a odpovedí“.
MultikulturArt - spoznaj kultúru menších	P. Szeghy a kol.	OZ Človek v ohrození	978-80-7114-777-0	2009	Publikácia je voľne dostupná na stiahnutie na stránke http://www.rozvojovzdelavanie.sk/slovenske-publikacie-na-stiahnutie/multikulturart.html	Cieľom tejto príručky je pomôcť aplikovať MKV vo výchovno-vzdelávacom systéme stredných škôl. Obsahom príručky sú informácie o aktuálnej situácii tradičných a nových menších na Slovensku, o ich kultúre, ako aj informácie o teoretických východiskách multikulturalizmu, inkluzívnej spoločnosti a podobne. Každá kapitola je doplnená o konkrétne aktivity pre učiteľov využiteľné na vyučovaní a metodické rady pre aplikovanie týchto aktivít do vyučovania. Zámerom je pomôcť učiteľom pri zavádzaní MK výchovy ako prierezovej témy vo vyučovaní, ako aj podporiť záujem o tieto témy prostredníctvom alternatívnych vyučovacích metód.
Vzdělávání k demokracii. Díl I - VI	Gollob, R.; Krapf, P.; Weidinger W. (eds.)	Rada Európy / prekl. a vydanie v českém jazyku: Masarykova Univerzita. Centrum Občanského vzdělávání		2012	Dostupné na stiahnutie v českém jazyku: http://www.vychovakobcanstvi.cz/pvo/materialy	Preklad série príručiek pre výchovu k demokratickému občianstvu a k ľudským právam vydaných Radou Európy.
Hodnotové strety hrou	Kolektív autorov	PDCS	978-80-89563-41-8	2015	https://pdcs.sk/sk/publikacie/hodnotove-strety-hrou	Príručka o hodnotách pre inštruktorov, lektorov, ľudí, ktorí pracujú s mládežou aj dospelými., na témy, na ktoré v iných kurzoch nieto dosť času, interaktívne, cez vlastný zážitok, cez hru a reflexiu seba aj druhých.
Po škole – film	Proequality	Proequality			Film sa dá bezplatne stiahnuť na stránke http://www.proequality.cz/kratke-filmy.html	Krátky film Po škole vznikol v rámci projektu Prelomiť vlny. Jeho cieľom je podporiť genderové nestereotypné voľby ďalšie vzdelávacie a pracovné dráhy u dievčat a chlapcov na konci základných a stredných škôl. Tento film môže byť využiteľný aj ako pomôcka pri diskusiách o voľbe povolania. Rozsah filmu je 8 minút, čo umožňuje zaradiť ho do výučby a umožňuje na neho nadviazať ďalšie aktivity.

Zlatý poklad – film	Proequality	Proequality			Film sa dá bezplatne stiahnuť na stránke http://www.proequality.cz/kratke-filmy.html	Film slúži na to aby, si žiaci a žiačky odľahčenou formou uvedomili, že pri rozhodovaní o voľbe povolania často počujú od ľudí v ich okolí reakcie, ktoré sú genderovými stereotypmi. Pokiaľ im uveria a podľahnú môže sa stať, že nakoniec si zvolia povolanie, v ktorom nebudú úspešní a šťastní.
Interaktívny workshopy s tematikou ľudských práv		Amnesty International Česko			na predaj 3 eur + poštovné, email na amnesty@amnesty.sk	príručka v českom jazyku
C'est la vie...	Nadácia Milana Šimečku	Nadácia Milana Šimečku			Táto hra sa dá objednať na dobierku (2,15 €) na adrese: Nadácia Milana Šimečku, Panenská 4, SK-811 03 Bratislava alebo mailom nms@nadaciams.sk , bližšie informácie sa dajú získať na stránke http://www.nadaciamilanashimecku.sk/index.php?id=108 .	Hra je určená najmä mládeži, ktorá má jej prostredníctvom možnosť vyskúšať si „reálny“ život s prácou, zárobkami, štúdiom, nákupmi, ale aj rizikami ako sú drogy alebo kriminalita. Hra je vhodným doplnkom na vyučovanie (občianska náuka), tiež pre vychovávateľov do detských domovov. Je použiteľná pri práci v komunitných centrách a všade tam, kde sa pracuje s dospievajúcou mládežou. Hra slúži na získanie a podporu komunikačných a sociálnych zručností.
Príbližte studentum oběti romského holocaustu	Jana Kramářová	Člověk v tísni			Bližšie informácie o knihe nájdete na stránke http://www.varianty.cz/index.php?id=15&news=129 . Kniha sa dá objednať na : denisa.rosova@clovekvtsni.cz . Cena je 260 Kč v vrátane cestovného.	V knihe je zachytených 8 najpútavejších príbehov z vojny a života po vojne, vyrozprávaných rómskymi obeťami holocaustu. Zaoberá sa rasovým prenasledovaním a núteným skrývaním. Táto kniha môže slúžiť ako doplnkový učebný materiál pre výučbu na hodinách dejepisu alebo občianskej výchovy.
KOMPASITO - Príručka výchovy a vzdelávania detí k ľudským právam	Nancy Flowers a kol.	IUVENTA - Sloenský inštitút mládeže	ISBN 978-80-8072-121-3	2015	Na stiahnutie v anglickom jazyku: http://www.eycb.coe.int/compasito/pdf/Compasito%20EN.pdf Na stiahnutie v slovenskom jazyku: http://www.globalnevzdelavanie.sk/system/tdf/pdfs/publikacia_na_stiahnutie_5.pdf?file=1&type=node&id=1505&force alebo v tlačenej podobe objednať v IUVENTA	Manuál obsahuje 42 praktických aktivít pre výchovu k ľudským právam a ponúka praktické tipy, ako využiť publikáciu vo formálnom i neformálnom vzdelávaní. Compasito je voľne dostupné zatiaľ len v anglickom jazyku na stránke Rady Európy.
Album ľudských práv – metodická príručka	Jana Kviečinská	Informačné a dokumentačné stredisko o Rade Európy	ISBN 80-967513-1-X	1996	http://wayback.archive-it.org/2172/20101103191447/http://www.radaeuropy.sk/?245	Metodická príručka v slovenskom jazyku, nadväzuje na publikáciu " Album ľudských práv ", ktorý vydalo Informačné a dokumentačné stredisko o Rade Európy v Bratislave a rozposlalo na stredné školy na Slovensku

Život s kontroverziou - Výučba kontroverzných tém prostredníctvom Výchovy k demokratickému občianstvu a ľudských práv (EDC/HRE/ - Vzdelávací balíček pre učiteľov a učiteľky		Rada Európy		2015	https://www.minedu.sk/data/att/11678.pdf	Preklad metodickéj príručky Rady Európy, ktorá sa venuje otváraniu kontroverzných tém a otázok vo vzdelávaní.
ĽUDSKÉ PRÁVA A PROSOCIÁLNA VÝCHOVA	Mgr. Barbora Baďurová a kol.	Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici	ISBN 978-80-557-1098-3	2016	https://www.prohuman.sk/files/USDK%C3%89_PR%C3%81VA_A_PROSOCI%C3%81LNA_V%C3%9DCHOVA_Metodika.pdf	V publikácii sú sumarizované a odporúčané didaktické nástroje podporujúce rozvoj prosociálnej výchovy.
Politický extrémizmus u nás. Základné informácie o súčasnom extrémizme na Slovensku	Zuzana Murínová	FICE Slovensko - PREVENCIA AD		2017	http://prevenciaad.sk/wp-content/uploads/2013/11/Politick%C3%BD-extr%C3%A9mizmus-u-n%C3%A1s-z%C3%A1kladn%C3%A9-inform%C3%A1cie-o-s%C3%BA%C4%8Dasnom-extr%C3%A9mizme-na-Slovensku-2.pdf	Základné informácie o súčasnom politickom extrémizme na Slovensku. Je určený pedagógom a odborným zamestnancom pracujúcim s deťmi a mládežou, môže však poslúžiť každému, kto chce získať základný prehľad o tejto problematike.
Dokumentárne filmy k téme migrácie	kol. autorov	Človek v ohrození		2016	http://www.globalnevzdelavanie.sk/kniznica/katalog/nojs/1494/Dokument%C3%A1rne%20filmy%20k%20t%C3%A9me%20migr%C3%A1cia	Dva zdokumentárnych filmov sú vhodné pre menších divákov (10 - 14 rokov), tie práve prinášajú príbeh utečencov zo Sýrie z pohľadu dvoch detí. Ďalšie tri sú určené pre starších študentov a verejnosť. Ku každému filmu bola vytvorená metodika, ktorá vám uľahčí pracovať s filmom a citlivo otvárať a reflektovať túto tému so žiakmi a študentmi.
Školy na ceste k inkluzívnemu vzdelávaniu - príklady dobrej praxe	kol. autorov	CVEK (Centrum pre výskum etnicity a kultúry)		2016	file:///C:/Users/iu184/Downloads/CVEK_priklady_dobrej_praxe.pdf	Príbeh trojice základných škôl – v Poprade, Smoleniciach a Krásnohorskom Podhradí, ktoré poskytujú inšpirácie pri vzdelávaní detí z prostredia menšín. Školy na ceste k inkluzívnemu vzdelávaniu, ako sme ich nazvali, sú prípadovými štúdiami, ktoré vznikli v rámci medzinárodného projektu School for everyone. (http://schoolforeveryone.org/) Krátka príručka predstavuje tieto školy a inšpirácie a typy, ktoré nám poskytli.

Metodická príručka na občiansku, mediálnu a etickú výchovu pre základné a stredné školy	Jana Feherpataky-Kuzmová, Erich Mistrík, Paul Kindji, Arnold Kiss, Dávid Králik, Filip Struhárik	Inštitút pre aktívne občianstvo		2017	http://www.globalnevezdelavanie.sk/kniznica/katalog/nojs/1490/Metodick%C3%A1%20pr%C3%ADru%C4%8Dka%20na%20ob%C4%8Diansku%2C%20medi%C3%A1nu%20a%20etick%C3%BA%20v%C3%BDchovu%20pre%20z%C3%A1kladn%C3%A9%20a%20stredn%C3%A9%20C5%A1koly%20	Táto príručka chce prispieť k tomu, aby slovenské školy podporovali u svojich žiakov aktívny občiansky prístup k životu, teda, aby rozvíjali občianske kompetencie žiakov. Ponúka preto veľmi praktické aktivity pre výchovu aktívnych občanov.
Príručka Rómovia mýty a fakty	kol autorov	Človek v ohrození		2018	http://www.globalnevezdelavanie.sk/kniznica/katalog/nojs/1526/Pr%C3%ADru%C4%8Dka%20R%C3%B3movia%20m%C3%BDty%20a%20fakty	Príručku Rómovia mýty a fakty je určená učiteľkám a učiteľom základných a stredných škôl, ale aj všetkým, ktorí chcú bližšie porozumieť Rómom, problematike (sociálneho) vylúčenia, či získať odpovede na rôzne otázky. Prvá, informačná časť detailne a veľmi citlivo rozoberá najčastejšie mýty a stereotypy o Rómoch. Tie, ktoré veľa krát zaznievajú v mediálnom aj verejnom priestore a predstavujú len nejaký, oklieštený výsek reality. Táto časť obsahuje spolu osem mýtov. V metodickej časti nájdete podnetné aktivity, ktoré sú prispôbené školskému prostrediu (pripravené na 45-minútovú vyučovaciu hodinu). Využívajú E-U-R model (evokácia, uvedomenie a reflexia), rozvíjajú kritické myslenie a podnecujú diskusiu. Sú vhodné pre žiakov od 14 rokov a zároveň využiteľné aj v kontexte neformálneho vzdelávania.
Obrazy menšín v našich hlavách	Peter Ivanič / Svet medzi riadkami	Človek v ohrození		2018	http://www.globalnevezdelavanie.sk/system/tdf/pdfs/obrazy_mensin-prirucka-mensinova-zurnalistika.pdf?file=1&type=node&id=1525&force=	Vďaka príručke Obrazy v našich hlavách - ako nepísať o "iných" bez "iných" určenej nielen budúcim novinárom by sme, možno na prvý pohľad trochu paradoxne, nemali zistiť, kto sú Rómovia či iní „iní“, ale v prvom rade kto sme my sami. Práve vďaka tomu budú mať čitatelia-študenti možnosť lepšie porozumieť, ako vlastne vzniká to, že sa domnievajú, že Rómovia sú iní a ako to vplyva na novinárske výstupy, ktoré ako novinári vytvárajú, na publikum, ktoré tieto výstupy prijíma, či spoločnosť, ktorú tieto výstupy formujú. Súčasne by vďaka publikácii mohli lepšie porozumieť vzťahu príčin a dôsledkov v spoločenských vzťahoch a vlastnej novinárskej pozícii v nich. Toto porozumenie potom v druhej časti publikácie aplikujeme na rôzne sociálne skupiny v rámci spoločenských vzťahov, pričom dôraz kladieme na menšiny ako potenciálne znevýhodnené spoločenstvá. Publikácia sa delí na dve časti venované rovnakej téme z dvoch perspektív. Prvá časť publikácie sa pokúša vysvetliť, ako vzniká naša predstava o „iných“ v kontexte médií, druhá nám to ukazuje na niekoľkých príkladoch z praxe.

Online prostredie – prevencia nenávistných prejavov a šikanovania v online komunikácii

Deti v sieti - ako chrániť seba a naše deti na internete	Monika Gregussová, Miro Drobný	eSlovensko 2013	ISBN 978-80-970676-6-3	2013	Voľne na stiahnutie na stránke: https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/component/jdownloads/finish/1-knihy-a-prirucky/9-kniha-deti-v-sieti-2013-14?Itemid=0	Táto publikácia vznikla ako súčasť projektov eSlovensko o.z.: Zodpovedne.sk, OVCE.sk, Pomoc.sk a Stopline.sk, ktoré sa zameriavajú na šírenie osvetu o bezpečnom a zodpovednom používaní internetu a mobilov
ovce.sk - Ako nestratiť dieťa vo svete internetu. Príručka pre rodičov		eSlovensko	ISBN 978-80-970676-1-8		Voľne na stiahnutie: https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/component/jdownloads/finish/1-knihy-a-prirucky/19-prirucka-pre-rodicov?Itemid=0	Ochrana pred ohrozeniami: Najdôležitejšou úlohou v rámci prevencie je naučiť deti, ako používať moderné technológie bezpečne a zodpovedne. Príručka pre rodičov.
SHEEPLIVE - komiksom k demokracii	Julal Suleiman, Monika Gregussová, Miro Drobný	eSlovensko	ISBN: 978-80-970676-5-6	2012	Voľne na stiahnutie: https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/component/jdownloads/finish/1-knihy-a-prirucky/105-prirucka-sheeplive?Itemid=0	Metodická príručka ku komiksom.
ovce.sk - Ako nestratiť dieťa vo svete internetu. Príručka pre učiteľov		eSlovensko	ISBN 978-80-970676-0-1		Voľne na stiahnutie: https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/component/jdownloads/finish/1-knihy-a-prirucky/20-prirucka-pre-ucitelov?Itemid=0	Ochrana pred ohrozeniami: Najdôležitejšou úlohou v rámci prevencie je naučiť deti, ako používať moderné technológie bezpečne a zodpovedne. Príručka pre učiteľov.
Príručka Nehejtuj.sk	Monika Gregussová, Miroslav Drobný, Daniel Milo	eSlovensko	ISBN: 978-80-970676-5-6	2013	Voľne na stiahnutie: https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/component/jdownloads/finish/1-knihy-a-prirucky/18-prirucka-nehejtuj-sk?Itemid=0	Príručka k multimediálnemu projektu pre základné školy, stredné školy a inštitúcie pracujúce s deťmi a mládežou.
Bookmarks - A MANUAL FOR Combating hate speech online through human rights education	Ellie Keen, Mara Georgescu	NO HATE speech movement	ISBN 978-92-871-8201-2	2016	Možnosť objednať na stránke: https://book.coe.int/eur/en/human-rights-and-democracy/5888-bookmarks-a-manual-for-combating-hate-speech-online-through-human-rights-education.html	Príručka a aktivity pre boj proti nenávistným prejavom v online prostredí cez ľudské práva
Bezpečný internet - Chraňte seba i svůj počítač	Mojmír Král	Grada	ISBN: 978-80-247-5453-6	2015	Dostupné v kníhkupectvách alebo napr. na: https://www.grada.cz/bezpecny-internet-8580/	Jedná sa skôr o technické odporúčania pre zabezpečenie PC. Autor podáva vyvážený, prehľadný a dostatečný návod pro výber vhodného software, rady pro volbu správnej ochrany, a také návod co běžný uživatel potřebuje, čím se má zabývat a věnovat zvýšenou pozornost, příp. jaký typ ochrany je možné pominout. Komplexně upozorňuje na nejrůznější nebezpečí a v postupných krocích radí, jak optimálně využívat ochrany pro různé používání PC.

Bezpečně na internetu - průvodce chováním ve světě online	Kožíšek Martin, Písecký Václav	Grada	ISBN: 978-80-247-5595-3	2015	Dostupné v knihkupectvách alebo napr. na: https://www.grada.cz/bezpecne-na-internetu-8744/	Publikace nabízí čtenářům přehlednou orientaci v problematice internetových rizik, upozorňuje na současné trendy a největší nebezpečí, která se v prostředí sítě internetu vyskytují. Rizika internetu nečíhají pouze na děti. Formy kriminality, jakými jsou podvody, pomluvy, výhrůžky, porušování autorských práv i pornografie se týkají i dospělých.
Ovce.sk 01 – Za siedmimi wifinami a siedmimi statusmi	Miro Drobný	eSlovensko	ISBN 978-80-971456-0-6	2013	Dostupné v knihkupectvách Panta Rhei. Napr.: https://www.pantarhei.sk/knihy/pre-deti-a-mladez/pre-deti-a-mladez-ostatne/ovce-sk-01-za-siedmimi-wifinami-a-siedmimi-statusmi-deti-v-sieti-dvd.html	Knižné pokračovanie televízneho seriálu OVCE.sk, ktorý chráni deti pred nástrahami internetu a šíri slovenské kultúrne dedičstvo. Vhodné pre deti od 3 do 12 rokov.
Ovce.sk 02 – Za siedmimi vyšpúlenými perami a siedmimi lajkmi	Miro Drobný	eSlovensko	ISBN 978-80-971456-1-3	2014	Dostupné v knihkupectvách Panta Rhei. Napr.: https://www.pantarhei.sk/knihy/pre-deti-a-mladez/pre-deti-a-mladez-ostatne/ovce-sk-02-za-siedmimi-vyspulenymi-perami-a-siedmimi-lajkami-pexeso-dvd.html	Pokračovanie ocenenej knihy OVCE.sk – Detská TOP novinka Slovenska ako aj úspešného televízneho animovaného seriálu. Vhodné pre deti od 3 do 12 rokov.
CYBERHATE – NENÁVISŤ NA INTERNETE	IRENA BIHARIOVÁ	Publikácia vznikla s podporou Zastúpenia Friedrich Ebert Stiftung v SR.	ISBN : 978-80-89149-22-3	2012	Voľne na stiahnutie na: https://www.minv.sk/?kampan-bez-nenavisti&subor=178683	Publikácia CYBERHATE – NENÁVISŤ NA INTERNETE je stručným sprievodcom problematikou nenávisti šírenou na internete, smerovanou najmä voči rasovým, národnostným, etnickým, sexuálnym a náboženským menšinám.
Kyberšikanovanie.sk - metodická príručka	Monika Gregussová, Miro Drobný	eSlovensko o.z.	ISBN: 978-80-89774-00-5	2015	Voľne na stiahnutie na: https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/component/jdownloads/finish/1-knihy-a-prirucky/101-prirucka-kybersikanovanie-sk?Itemid=0	Projekt Kyberšikanovanie.sk prináša skúsenosti z osemročnej práce s touto témou. Je výberom toho najlepšieho a overeného z rôznych projektov z celého sveta.
Kyberšikanovanie.sk - pracovný zošit	Monika Gregussová, Miro Drobný	eSlovensko o.z.	ISBN: 978-80-89774-00-5	2015	Voľne na stiahnutie na: https://www.zodpovedne.sk/index.php/sk/component/jdownloads/finish/1-knihy-a-prirucky/102-pracovny-zosit-kybersikanovanie-sk?Itemid=0	Pracovný zošit k metodickej príručke kybersikanovanie.sk. Úlohy a aktivity k prevencii kyberšikaovania.

Stories that move		projekt financovaný EÚ		2017	https://www.storiesthatmove.org/sk/domov/	Príbehy sú súborom online vzdelávacích nástrojov, ktoré vedú študentov vo veku 14 – 17 rokov k tomu, aby kriticky premýšľali o rozmanitosti a diskriminácii a v súvislosti s tým uvažovali aj o svojich vlastných postojoch a rozhodnutiach.
Encyklopédia spravodlivých	Dagmar Mozolová	RTVS		2018	https://slovensko.rtv.slovensko.sk/relacie/encyklopedia-spravodlivych	Príbehy statočnosti v časoch II. svetovej vojny
Online živá knižnica	kolektív autorov	Eduma n.o.			https://onlinezivakniznica.sk/ videa Platený prístup k videám (60€/rok) ponúka aj metodické usmernenie a možnosť konzultácie.	Príbehy ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov, či už kvôli pôvodu, chorobe alebo orientácii, stretávajú s netoleranciou a diskrimináciou.
(Ne)bezpečne v sieti	Dagmar Verešpejová, Ján Smatana	CeNef		2017	Voľne na stiahnutie: http://cenef.sk/wp-content/uploads/2018/02/publik%C3%A1cia-Nebezpe%C4%8Dne-v-sieti.pdf	Brožúra so základnými informáciami o kritickom myslení a výstupy z prieskumu realizovanom medzi mladými ľuďmi v Prešovskom kraji.